

Nesodden kommune
Postboks 123
1451 NESODDTANGEN
post@nesodden.kommune.no
catherin.secher@nesodden.kommune.no

Telefon + 47-48 17 07 85
Org.nr. 975 615 308 MVA
E-post leder@oa.birdlife.no
Internett oa.birdlife.no

Deres ref.
21/1091

Deres kontaktperson

Vår ref.
sak/626

Vår kontaktperson
Jan Olav Nybo

Dato
29.08.2022

Merknader til forslag til kommuneplanens arealdel for Nesodden 2022–2046

BirdLife OA (BirdLife, avd. Oslo og Akershus, tidligere Norsk Ornitologisk Forening, avd. Oslo og Akershus) viser til at kommuneplanens arealdel er lagt ut til offentlig høring.

Oppsummering

Kommuneplanen omtaler utfordringene knyttet til ivaretagelse av vårt naturmangfold på en god måte og har mange forslag som vi støtter. Vi mener samtidig at situasjonen for naturmangfoldet er vesentlig mer alvorlig enn det gis uttrykk for, og at det derfor er behov for mer omfattende og målrettede endringer av kommuneplanen. For ivaretagelse av biologisk mangfold er forslaget til kommuneplanens arealdel for Nesodden noe bedre enn tidligere kommuneplaner, blant annet når det gjelder hensynssoner. Men forslaget medfører fortsatt betydelig tap av biologisk mangfold siden flere av utbyggingsområdene som innebærer nedbygging og inngrep i natur, og som har ligget inne i tidligere planer, videreføres. Derfor er forslaget til kommuneplanens arealdel både i strid med arealnøytralitetsprinsippet og i flere tilfeller også prinsippet om at utbygging skal konsentreres til vekstområdene på Nesoddtangen og Fagerstrand. Samtidig legges det ikke nevneverdige begrensninger på landbruket. Det settes heller ikke i verk tiltak som i vesentlig grad forbedrer forholdene for vår natur. Det foreligger for eksempel ingen forslag om strengt vern av større naturområder (som administrativt vern av kommunal skog ved Skoklefalltjern), meldeplikt for skogbruket eller restaurering av natur som er forringet. Derfor vil konsekvensene for det biologiske mangfoldet på halvøya fortsette å forverres hvis det ikke gjøres vesentlige forbedringer i foreliggende forslag.

Kommentarer til planbeskrivelsen

Nasjonale forventninger

Det framgår at FNs bærekraftsmål legges til grunn for arbeidet med kommuneplanen. Vi mener det er en god innfallsvinkel for å oppnå ønsket framtidig utvikling. Videre står det at «Reguleringsplaner bør være i samsvar med arealbruken fastsatt i kommuneplanens arealdel». Vi mener det ikke bare «bør» men at reguleringsplaner «må» være i samsvar med arealbruken som er fastsatt i kommuneplanens arealdel. Vi støtter spesielt følgende formulering: «Arealendringer er den største trusselen mot naturmangfold både globalt, nasjonalt og lokalt. Natur som våtmarker, myrer, elvebredder og skog har verdi som del av det biologiske mangfoldet og kan også dempe effekten av klimaendringer. Disse arealene er viktige å ivareta i arealplanleggingen. Helhetlig planlegging er svært viktig for å sikre naturmangfoldet.» Det bør også framheves at de intakte naturområdene på Nesodden, både grøntområdene i bebyggelsen, kysten og Nesoddmarka, er svært viktige arealer for friluftsliv og folkehelse. Ivaretagelse av natur er grunnlaget for et bærekraftig samfunn.

Forventet befolkningsvekst

Som det framgår av dette avsnittet, har Nesodden kommune hatt en svært dårlig styring av befolkningsveksten og utbyggingsmønsteret. Her er det behov for en kursendring. Som en følge av klimakrisen og naturmangfoldkrisen, og at arealendringer er den største trusselen mot naturmangfoldet og friluftslivet, er det behov for en stabil befolkningsutvikling fram mot 2046; det vil si at antall innflyttede og fødte i størst mulig grad skal tilsvare utflyttede og døde hvert år. Skal Nesodden kunne beholde og overlevere sitt grønne, vakre og landlige preg til de neste generasjonene, må nedbyggingen av natur stoppe opp. Bare på den måten legges naturens tålegrense til grunn for samfunnsutviklingen. Vi gjør oppmerksom på at befolkningen i Nesodden kommune vokser raskere enn gjennomsnittet i Oslo-området, og at vi er den tiende tettest befolkede kommunen i Norge (jf. uttalelse fra BirdLife Nesodden til kommuneplanens samfunnsdel). Vi mener dette viser tydelig at Nesoddens arealknapphet er på høyde med bykommunene som man her sammenligner seg med. Dette innebærer at Nesodden allerede har tatt sin del av befolkningsveksten, og ikke kan øke befolkningen nevneverdig uten at det fortsetter å gå på bekostning av vårt naturgrunnlag. Glansbildet av Nesodden som «vakker, grønn og landlig», som innbyggerne og kommunen er stolte av, står i sterk kontrast til at den faktisk er en av kommunene i landet med minst tilgjengelig grøntareal per innbygger.

Vi støtter at en eventuell vekst skal skje innenfor definerte vekstområder på Nesoddtangen og Fagerstrand, og at potensialet for fortetting og transformasjon skal utnyttes før nye utbyggingsområder tas i bruk. Helt fram til i dag har imidlertid en stor del av ny utbygging skjedd i intakt natur utenfor de definerte vekstområdene, og det er nylig vedtatt flere store utbygginger som berører natur utenfor vekstområdene og som til dels enda ikke er realisert. Derfor vil det uansett ta lang tid før veksten konsentreres til de definerte områdene. For å kunne realisere målsettingen om å konsentrere utbyggingen til definerte vekstområder på sikt, er det en forutsetning at man ikke viderefører utbyggingsplanene utenfor vekstområdene i gjeldende kommuneplan som ikke er vedtatt realisert ennå. Dette omfatter blant annet planene for deler av Bergerskogen og Granerudstøa/Svestad, som begge vil medføre store negative miljøkonsekvenser og ikke være i tråd med arealnøytralitetsprinsippene (se også våre kommentarer til plankart).

Sentrumsutvikling

Vi er positive til planene for sentrumsutviklingen, men mener det må slås fast at utbygging skal skje innenfor allerede bebygde arealer, og at det ikke skal gjennomføres tiltak som forringer naturkvaliteter, inkludert naturtypelokaliteter. Det må være særlig fokus på å ivareta Skoklefalltjern og naturverdiene i skogen omkring Skoklefalltjern, samt naturverdiene i kystsonen ved Fagerstrand. Dette er også viktige kvaliteter for rekreasjon og folkehelse. Kommuneplanens arealdel legger imidlertid opp til at det kan gjennomføres tiltak som vil kunne forringe deler av skogen omkring Skoklefalltjern, og den legger også opp til vesentlig innsnevring av den allerede relativt smale grønnstrukturen som forbinder skogen omkring Skoklefalltjern med Nesoddmarka. Planbeskrivelsen sier at *Arealnøytralitet som prinsipp skal legges til grunn for fremtidig planlegging av Fagerstrand. Det betyr at uberørte områder eller arealer med høye naturverdier ikke skal nedbygges.* Dette er imidlertid ikke innarbeidet i kommuneplanens arealdel, der de mange naturtypelokalitetene i kystsonen ved Fagerstrand og omkring Lilleruddammen ikke er regulert til grønnstruktur eller sikret som hensynssoner. Vi regner med at dette er en glipp og at dette skal innarbeides i kommuneplanens arealdel.

Strandsonen

Planen presiserer at *Et viktig prinsipp er at avklaring av arealbruk i strandsonen skal skje gjennom planleggingsprosesser, og ikke gjennom dispensasjoner.* Likevel har dispensasjoner til dels vært styrende for arealbruken i strandsonen. Dette må endres, og det må fastsettes i kommuneplanen at det knapt er anledning til å vedta dispensasjoner. Det må klargjøres bedre i hvilke unntakstilfeller det kan vedtas dispensasjoner, forankret i RPR for Oslofjorden og plan- og bygningsloven. Dispensasjonspraksisen må være langt mer restriktiv enn den hittil har vært. Dette må framgå tydeligere enn i denne planbeskrivelsen og tilhørende bestemmelser i kommuneplanen.

Hyttekonvertering

Vi støtter prinsippene som er fastsatt. Det må ikke åpnes for hyttekonvertering dersom dette medfører inngrep i verdifulle kultur- eller naturmiljøer eller medfører inngrep i 100-metersbeltet langs sjøen.

Arealnøytralitet

Vi støtter at det i kommuneplanens arealdel innarbeides prinsipp om arealnøytralitet. Det er gitt følgende definisjon på arealnøytralitet i kommuneplanens arealdel: *Prinsipp om arealnøytralitet skal bidra til å stanse forbruket av urørt natur. Prinsippet om arealnøytralitet går ut på at kommunen skal fortette og gjenbruke arealer som allerede er bebygget, herunder vei, infrastruktur og områder avsatt til bolig og anlegg. Samtidig skal kommunen sikre at viktige naturtyper ikke går tapt og at økosystemtjenester og -tilstand bevares i størst mulig grad. Det skal tilstrebes balanse i arealregnskapet.*

Arealnøytralitetsprinsippet omfatter imidlertid all natur, ikke bare urørt natur, og har som hovedprinsipp at det ikke skal være netto tap av noen typer naturmiljø. Arealnøytralitetsprinsippet omfatter alle arealfaktorer som medfører naturtap, både bebyggelse og anlegg og landbruk. Flatehogst av naturskog er derfor også å anse som naturtap som må regnes med ved arealnøytralitet, siden det medfører store og ofte irreversible negative konsekvenser for natur og biologisk mangfold. Å unnta landbruket, slik det foreslås i planen, vil medføre at Nesodden ikke har mulighet til å kunne bli arealnøytral.

BirdLife savner også rekkefølgebestemmelse i planlegging som følger hierarkiet *unngå, avbøte, restaurere, kompensere*. Vi støtter at det ved søknad om dispensasjon skal gjøres en grundig vurdering av arealnøytralitet, at det skal utarbeides klima- og arealregnskap for nye reguleringsplaner, at miljøkonsekvenser skal synliggjøres samt at det skal foreligge vurderinger tilknyttet økosystemtjenester og samlet belastning på biologisk mangfold. Men det skal svært gode grunner til for å dispensere, og disse grunnene bør fastsettes. Samtidig framgår det i planbeskrivelsen at utbygging har prioritet i vekstområder. I eventuelle tilfeller der det besluttes at natur skal gå tapt eller bli forringet må det derfor, for å hindre netto tap av natur, være en konkret plan for realistisk tilbakeføring av minst like store naturkvaliteter andre steder. Derfor må det også stilles arealer til rådighet for tilbakeføring eller restaurering til natur i eventuelle tilfeller der naturområder går tapt eller blir forringet.

Andre avsnitt sier følgende: *Ved forrige rullering av kommuneplanens arealdel ble flere ubebygde arealer som var avsatt til bebyggelse, tilbakeført til LNF-areal. Rulleringen av kommuneplanen 2018-2042 anses derfor å være arealpositiv. Ved denne rulleringen av kommuneplanens arealdel er det ikke avsatt nye arealer til utbygging, og den positive arealbalansen fra forrige plan videreføres dermed. Kommuneplanens arealdel 2022-2048 anses derfor som arealnøytral.*

Dette er *ikke* riktig. Selv om flere ubebygde arealer som var avsatt til bebyggelse ble tilbakeført til LNF-areal ved forrige rullering av kommuneplanens arealdel, var det også flere områder som ikke ble tilbakeført til LNF. Rulleringen av kommuneplanen 2018–2042 kan derfor ikke anses som nøytral, og er langt fra positiv. Foreliggende forslag til kommuneplanens arealdel innebærer at disse utbyggingsområdene i all hovedsak videreføres, og kan derfor heller ikke anses som arealnøytral. Flere av arealplanene som foreslås videreført i kommuneplanen er derfor i strid med prinsippet om arealnøytralitet, siden de medfører tap av natur, inkludert verdifulle naturtypelokaliteter (se våre kommentarer til plankart). **Alle disse områdene må derfor tas ut av forslaget til kommuneplan for at arealnøytralitetsprinsippet skal kunne gjelde.**

Klima og miljø

Vi støtter det som er fastsatt i planbeskrivelsen, men savner satsing på vern av naturskoger, ivaretagelse av biologisk mangfold knyttet til vassdrag og det åpne jordbrukslandskapet. Generelt savner vi satsing på naturrestaurering av alle typer naturmiljøer, noe som burde vært sentralt i FN's tiår for naturrestaurering (2021–2030). En del av de viktigste naturmiljøene på Nesodden er ikke tilfredsstillende sikret i forslag til ny arealplan. Dette omfatter særlig skogområdene i Nesoddmarka og flere utbyggingsområder fra tidligere kommuneplan, som videreføres i forslag til ny kommuneplan. Dette er både i strid med arealnøytralitets-

prinsippet og i flere tilfeller også med prinsippet om at utbygging skal konsentreres om vekstområdene på Nesoddtangen og Fagerstrand.

Massehåndtering

I dag foreligger ingen helhetlig plan for massehåndtering i kommunen, og masser dumpes ukontrollert og i stor grad langs private veier, i kulturlandskapet og i Nesoddmarka. Vi ser at dette flere steder bidrar til forurensning/forsøpling og spredning av fremmede arter med høy og svært høy økologisk risiko. Det er derfor viktig at dette kommer på plass og inngår i ny kommuneplan.

Kommentarer til arealplanens bestemmelser, retningslinjer og definisjoner

§ 16 Masseforvaltning

Vi støtter formuleringen om at *Ved transport av organiske masser inn eller ut fra området, skal det kunne dokumenteres at masser ikke inneholder plantedeler eller frø av arter registrert i norsk fremmedartsliste.* Dette bør imidlertid også gjelde uorganiske masser, siden frø av fremmede planter kan ha spredt seg inn fra omgivelsene der det er steinbrudd, sandtak og lignende, og det bør klargjøres hva som defineres som *området*. For øvrig anbefaler vi at det eksplisitt står at de §§ som er relevante for *masseforvaltning* i forskrift om fremmede organismer skal følges, som etter det vi kan se er §§ 18, 19 og 24.

§ 18 Klima- og energihensyn

Vi støtter at det stilles som nytt krav at større takarealer skal etableres med grønne tak og/eller solceller, og mener at det samtidig må settes som krav at det ikke skal benyttes planter som innebærer svært høy, høy eller potensielt høy økologisk risiko (jf. Artsdatabankens fremmedartsliste). Dette skyldes at slik bruk kan medføre et nytt miljøproblem.

Miljøoppfølgingsplan

Vi foreslår at siste setning under kapitlet *Miljøoppfølgingsprogram* endres til: *Beskyttelse og iverksettning av nødvendige tiltak for ivaretagelse av naturlig vegetasjon, jordsmonn og biologisk mangfold, samt hindre spredning og nyetablering av fremmede arter.*

§ 19 Naturmangfold

Vi støtter ivaretagelse av hule eiker, og mener bestemmelsen bør lyde *Trær omfattet av «forskrift om utvalgte naturtyper etter naturmangfoldloven» skal bevares.* Vi mener alle store trær er viktige for miljøet og at det derfor i tillegg bør fastsettes en reguleringsbestemmelse som sikrer store trær i bebyggelsen, for eksempel alle trær over 100 cm i omkrets i brysthøyde (1,3 meter over terreng). Tilsvarende bestemmelser som for den utvalgte naturtypen hul eik bør også fastsettes for andre spesielt verdifulle naturtypemiljøer.

Andre setning under *Naturmangfold* foreslås justert til: *Det skal gjøres særskilte vurderinger med henblikk på å ivareta områder som omfattes av forskrift om prioriterte arter, jf. naturmangfoldlovens § 23 og forskrift om fremmede organismer, og utvalgte naturtyper, jf. naturmangfoldlovens §§ 52-56 og byggteknisk forskrift § 9-4.*

§ 20 Vann og vassdrag og § 21 Byggeforbud langs vassdrag

Vi støtter bestemmelsene, som vi mener er meget gode, men det må samtidig klargjøres at det ikke åpnes for en dispensasjonspraksis som uthuler disse bestemmelsene. Det kunne med fordel vært utarbeidet like strenge bestemmelser for andre verdifulle naturmiljøer og deres kantsoner. Vi foreslår at det tilføyes at det skal tas sikte på å restaurere vassdrag og våtmark som er forringet. Flere vassdrag på Nesodden har en dårlig økologisk tilstand, og det er de siste årene gjennomført inngrep som har forringet den økologiske tilstanden ytterligere, for eksempel langs bekken fra Persilengtjern og bekken som renner ut i Røertjern. Her har det skjedd hogst av kantvegetasjon og omfattende grøftegraving/drenering. Kommunen må utvikle systemer for å forebygge slike inngrep.

§ 22-26 Vegetasjon, Turveier og stier, Landskap, Grønnstruktur og Friluftsliv

Vi støtter bestemmelsene i kapitlene som vi mener er gode. Her står det blant annet *Sammenhengende grøntdrag, grøntområder, 100-metersskoger og grønne lunger skal ivaretas og styrkes, og Overordnet grønnstruktur skal bevares*. Flere utbyggingstiltak som inngår i kommuneplanens arealdel er imidlertid i strid med disse bestemmelsene, og det forutsettes at disse fjernes fra nåværende forslag til kommuneplan. Dette gjelder særlig utbyggingsplanene for Bergerskogen og grøntdraget som forbinder Skoklefallskogen med Nesoddmarka vest for Coop Extra. Etter siste avsnitt under *grønnstruktur* foreslår vi at det tilføyes følgende setning: *Tilretteleggningstiltak skal gjennomføres på en slik måte at naturkvaliteter ikke forringes*.

§ 25 Grønnstruktur bør ha en bestemmelse som hindrer flatehogst og andre vesentlige endringer av vegetasjon i områder avsatt til framtidig bebyggelse før reguleringsplan er vedtatt, og igangsettingstillatelse er gitt (jf. hva som skjedde i Bergerskogen).

§ 27 Estetikk

Vi støtter at nivået av lysforurensning skal begrenses. Lysforurensning har svært negativ innvirkning på mange nattaktive dyr, inkludert insekter, fugl og amfibier.

§ 28 Kulturmiljø og kulturlandskap

Enkeltstående trær, blomsterenger, dammer med mer er viktige ingredienser i et kulturlandskap. Slike naturkvaliteter bør derfor inngå på lik linje med andre kulturmiljøer i kapitlet om *kulturmiljø og kulturlandskap*. Dette bør framgå eksplisitt.

§ 29 Sentrumsformål

Vi støtter at det ikke skal plantes fremmede arter ... *som kan ha negative miljøkonsekvenser*. Det bør tilføyes at det skal gjennomføres en skriftlig miljørisikovurdering ved eventuell bruk av fremmede plantearter (jf. forskrift om fremmede organismer § 23).

§ 32 Bestemmelser for næringsbebyggelse

Bestemmelsen om at det skal tas spesielle hensyn til den registrerte naturtypen ved Løes støttes.

§ 33 Landbruks-, natur og friluftsområder (LNF)

Hogst er en av de faktorene som har størst negativ betydning for biologisk mangfold og friluftsliv. Vi savner derfor bestemmelser som legger begrensninger på skogbruksvirksomhet i LNF-områder med spesielle natur- og friluftskvaliteter, eller at det i det minste innføres meldeplikt for hogst i slike områder.

§ 34 Bruk og vern av sjø og vassdrag, med tilhørende strandsoner

Bestemmelsene for «friluftsområder» og «naturområder» støttes, men det må stadfestes at det ikke er anledning til flatehogst i disse områdene.

§ 35 Grønnstruktur

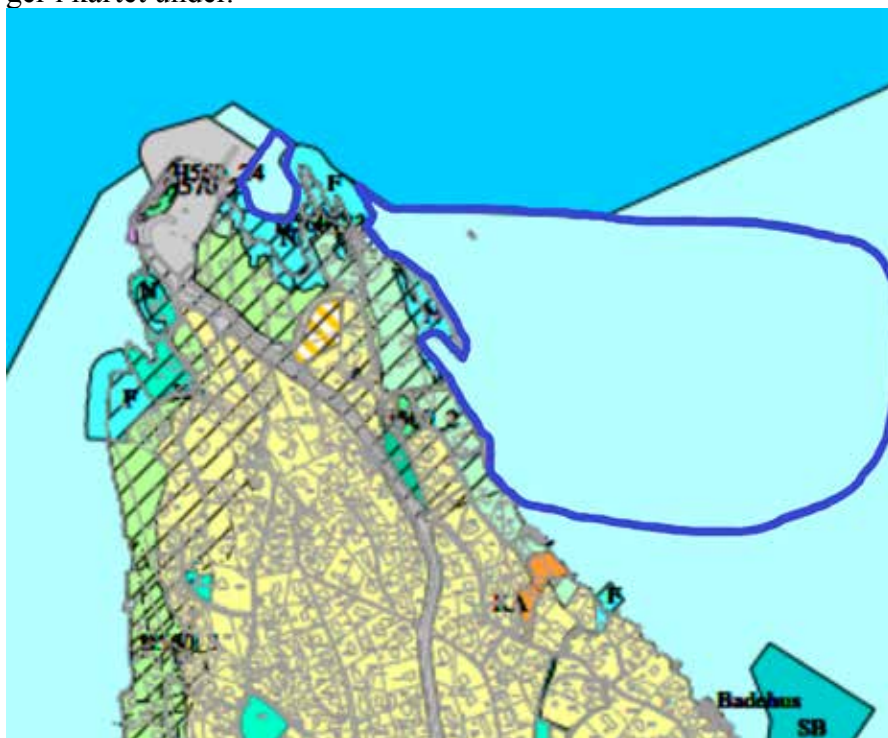
Foreslåtte bestemmelser støttes, men vesentlig flere områder bør reguleres til grønnstruktur natur (se kommentarer til hensynssone natur under § H560). Vi foreslår at den kommunale skogen rundt Skoklefalltjern i sin helhet reguleres til grønnstruktur natur for å ivareta dette helhetlige og verdifulle natur- og friluftsområdet.

Tre særlig viktige gruntvansområder for fugl og til dels sel bør i større grad reguleres til grønnstruktur natur:

- Gruntvansområdene rundt Steilene, omtrentlig avgrenset i kartet under.

- De gruntvansområdene nord og øst for Nesoddtangen som ikke omfattes av farleden, jf. avgrensninger i kartet under.

- Gruntvansområdene nord for Hellviktangen inklusive rundt skjæret der (utvidelse av Ursvikbukta naturområde), jf. kart lenger ned i vår uttalelse.

§ 36 idrettsanlegg

Det bør framgå at det ikke skal gjennomføres tiltak som forringer kartlagte naturtypelokaliteter, inkludert områder som er omfattet av den utvalgte naturtypen «hul eik».

H550 bevaring kulturlandskap

De tre områdene som omfattes er også biologisk svært verdifulle områder. Det bør derfor framgå av bestemmelsene at «H550 Bevaring av kulturlandskap» også omfatter spesielle hensyn til naturkvalitetene i områdene, inkludert ivaretagelse av løvskoger, gamle edelløvtrær, dammer, engmiljøer m.m. Siden Røerområdet er unikt i nasjonal sammenheng, og utvilsomt det mest verdifulle naturområdet på hele Nesoddhalføya, er dette det viktigste området å verne etter naturmangfoldloven på Nesodden. Som et første steg anbefaler vi at området reguleres til grønnstruktur for bedre å sikre natur- og kulturlandskapskvalitetene i området.

H560 bevaring naturmiljø

Vi støtter bestemmelsene for H560_2 til H560_41 om bevaring av naturmiljø, som bidrar til å ivareta mange verdifulle naturtypelokaliteter, og således er en av de viktigste bestemmelsene i kommuneplanen for å ivareta biologisk mangfold. Samtidig hadde man kunne sikret områdene bedre om flere av disse helt eller delvis hadde blitt regulert til grønnstruktur natur. Det står at bestemmelsene for H560_2 til H560_23 skal ivareta områder som er svært viktige for biologisk mangfold, men det må være en skrivefeil, siden det også gjelder de øvrige områdene som er omtalt. Vi mener samtidig at det er helt nødvendig at H560_1 Bevaring naturmiljø (Nesoddmarka) også legger tilsvarende begrensninger på skogbruksvirksomhet og i særdeleshet flatehogst, siden dette er den virksomhet som har størst negativ innvirkning på naturmiljø i Nesoddmarka. Som et minimum må det innføres meldeplikt for hogst i Nesoddmarka. Se for øvrig kommentarer til H550 og til avgrensning av hensynssoner under «Kommentarer til plankart ...».

Flatehogst

Nittedal kommune har nylig vedtatt forbud mot flatehogst av kommunal skog. Vi ber om at Nesodden kommune også følger dette eksemplet gjennom å vedta egne bestemmelser i kommuneplanen.

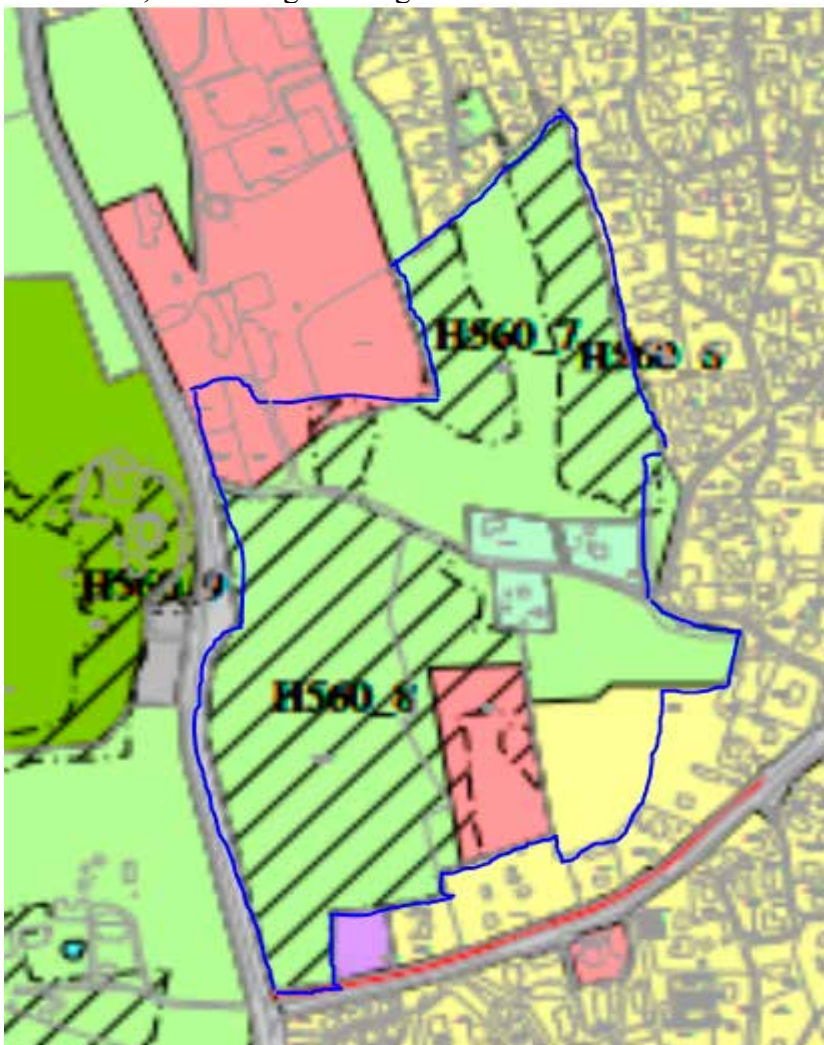
Kommentarer til plankart, inklusive endringer av arealformål

Vi støtter omregulering fra bolig til LNF av eiendom gnr. 1 bnr. 451 ved Ekornveien, siden dette er en ubebygd eiendom med intakt natur i strandsonen. Arealnøytralitetsprinsippet er også et argument for ikke å bygge ut eiendommen. Vi savner slike vurderinger og endringer av vesentlig flere arealer som tidligere har vært regulert til utbyggingsformål. Flere andre verdifulle grøntarealer som tidligere har ligget inne i kommuneplanens arealdel til utbygging videreføres i dette nye forslaget til kommuneplan, uten noen vurdering av miljøkonsekvenser eller vurdering av om de bør utgå (jf. arealnøytralitetsprinsippet). Dette er vi sterkt kritiske til.

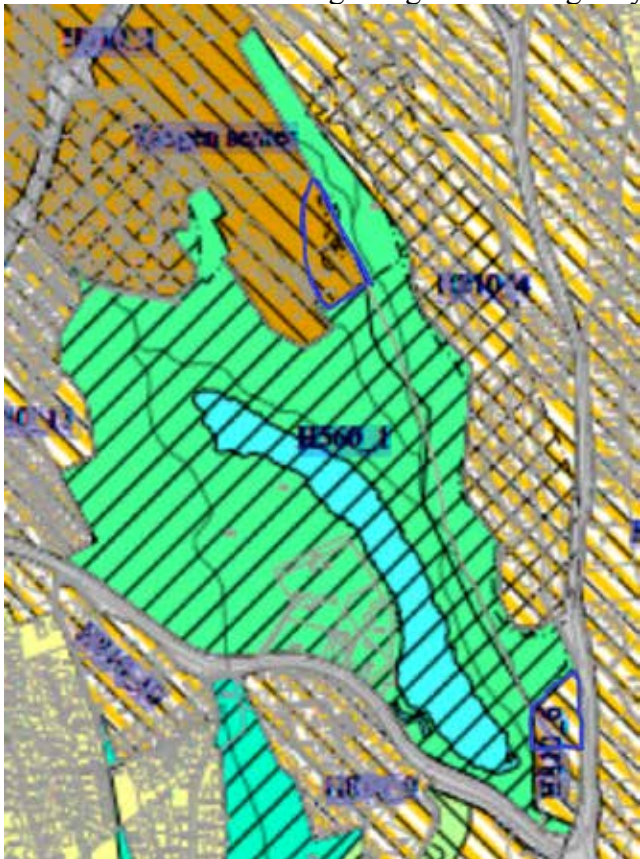
Generelt vil økt utbygging og videreføring av tidligere utbyggingsplaner fortsette å øke belastningen på en hardt presset fjord. Dette gjelder i særdeleshet nye inngrep i strandsonen, som ved Svestad.

Vi mener at følgende arealer regulert til utbyggingsformål må omreguleres til grønnstruktur natur eller eventuelt annet formål som ivaretar naturkvalitetene:

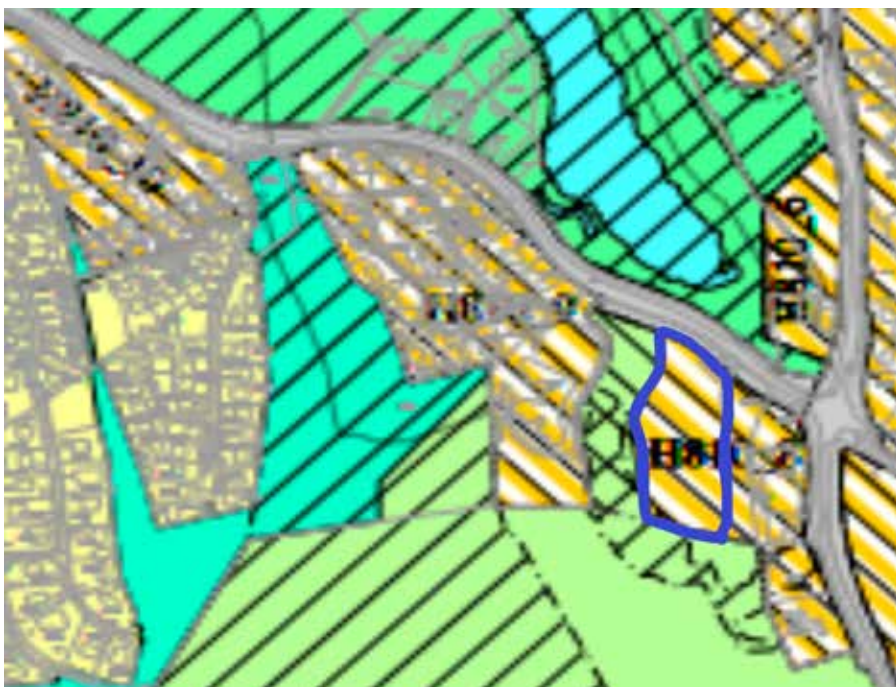
- Hele Bergerskogen, inkludert eiendommene Ekely (1/55), Skjønnhaug (1/23) og skogen like sør for Berger skole, som er et av de viktigste grøntområdene på Nordre Nesodden med store biologiske verdier som helhet, iht. blå avgrensninger i kartet under.

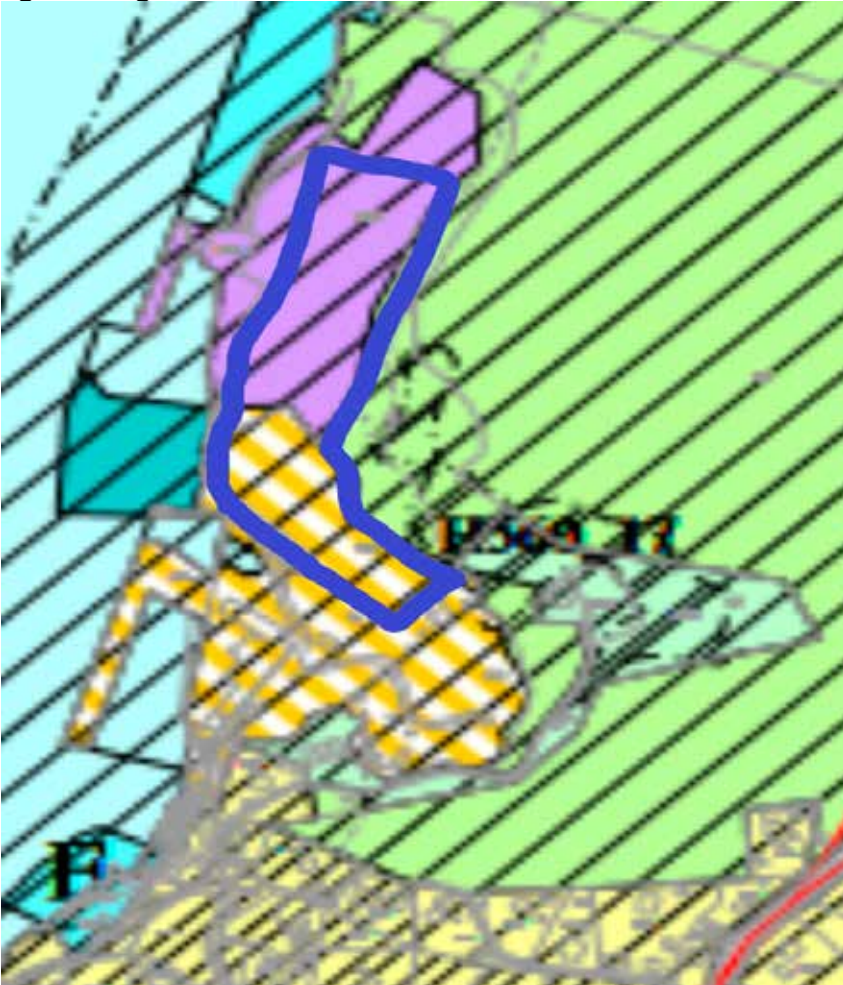
- De deler av den intakte skogen rundt Skoklefalltjern som er regulert til utbyggingsformål for Tangen senter (verdifull sumpskogslokalitet med omgivelser) og Skoklefall kirke bør sikres som grønnstruktur natur sammen med resten av den kommunale skogen og Skoklefalltjernet. Disse arealene er markert blå i kartet under. Skoklefallskogen er også et av de viktigste grøntområdene på Nesodden. Området er således både av stor biologisk og helsemessig betydning.

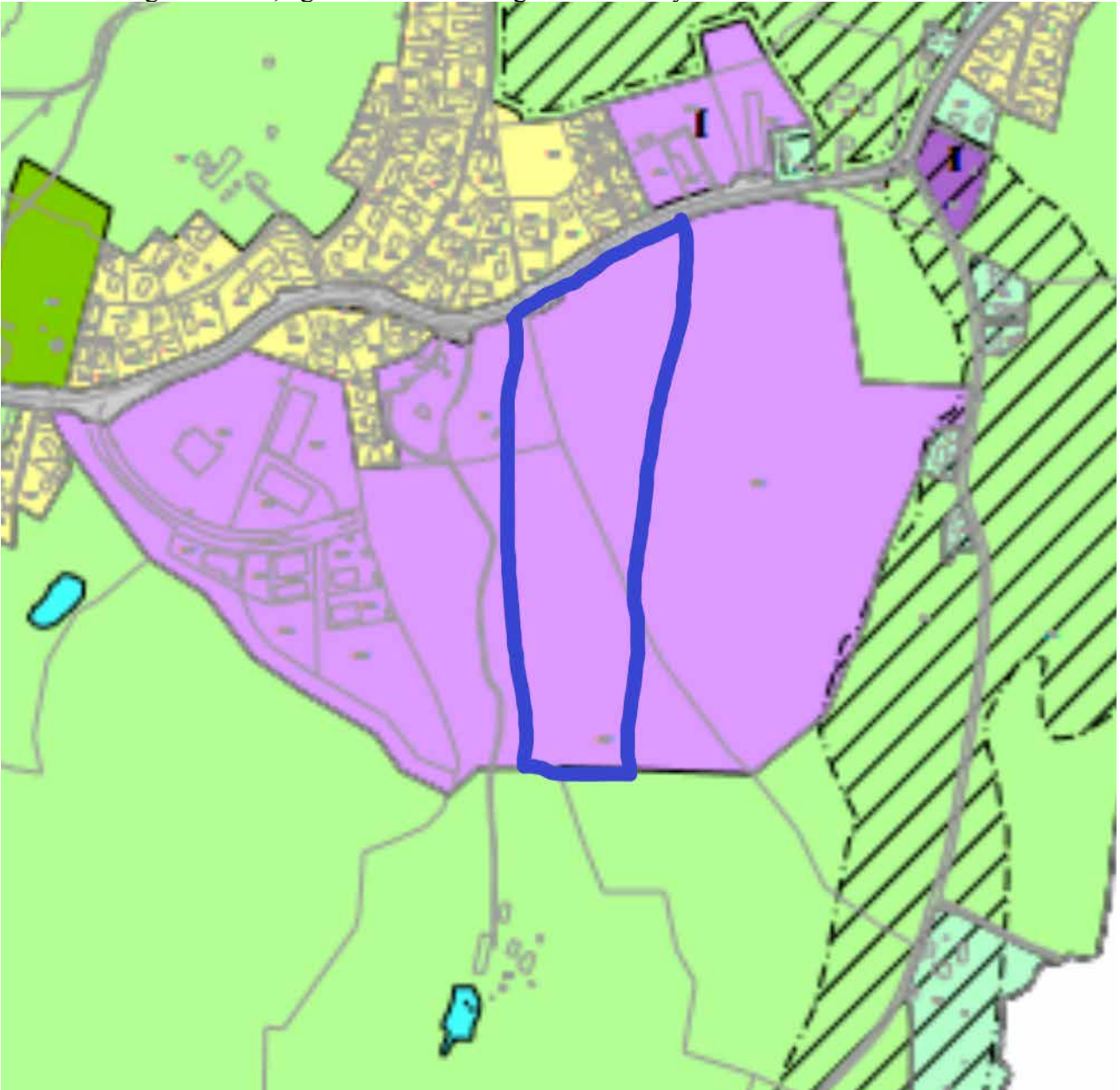
- For å sikre en tilstrekkelig grønnstruktur som forbinder skogen ved Skoklefalltjern og Nesoddmarka er det behov for at man som et minimum utvider hensynssonene ved Skoklefallsletta til dobbelt bredde, og helst sikrer det som grønnstruktur – jf. foreslått utvidelse markert i kartet under. Dette innebærer i så fall reguleringsendring av de vestlige deler av område regulert til kombinert bebyggelse og anleggsformål rett vest for Skoklefallsletta 2 (Coop Extra).

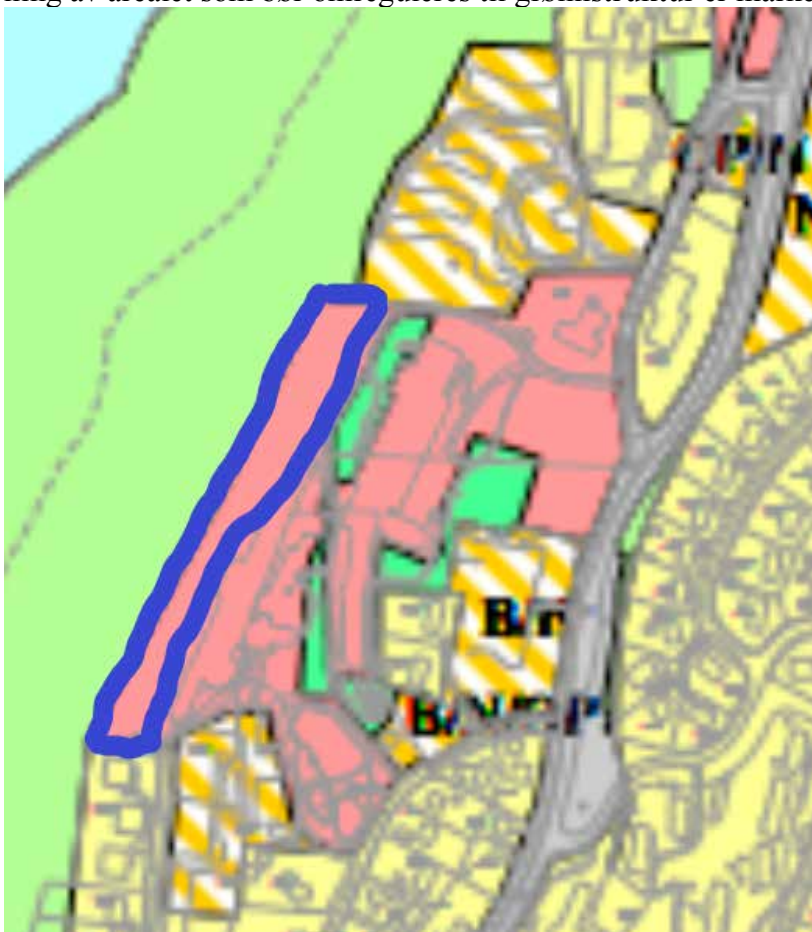
- Strandsonen nord for Granerudstøa/Svestad brygge, som blant annet huser Nesoddens viktigste kjente forekomst av den nær truede reptilarten *slettsnok*, og der det er stort potensial for forekomst av solelskende rødlistede insektarter som har Oslofjorden som leveområde. Mye verdifull natur med liknende kvaliteter gikk tapt ved utbyggingen av Nordre Spro. Vi må forhindre at noe liknende skjer her. Areal som bør reguleres til grønnstruktur natur er markert blått i kartet under, der den sørlige halvdel trolig er viktigst.

- Foreslått omfattende næringsområde på Fagerstrand vil medføre omfattende nedbygging av skogmiljøer og større grad av oppsplitting av naturområde på Søndre Nesodden. Det aller viktigste er at de delene av området som har begynt å få naturkvaliteter, markert med omtrentlig avgrensning med blå markering i kartet under, ikke bygges med. Dette omfatter den eldste skogen i området, som begynner å få naturskogskvaliteter, og en fin blomstereng like sør for fylkesveien.

- Brattskrenten vest for Sunnaas, som er regulert til utbyggingsformål, utgjør en del av den sammenhengende urørte brattskrenten langs vestsiden av Nesoddtangen. Her bør det ikke gjennomføres flere nye inngrep, jf. arealnøytralitetsprinsippet. Omtrentlig avgrensning av arealet som bør omreguleres til grønnstruktur er markert blått i kartet under.

- De østlige delene av areal regulert til Bjørnemyr skole, som består av eldre barskog kartlagt som biologisk verdifull naturtypelokalitet bør innlemmes i Nesoddmarka, jf. avgrenset med blått i kartet under.

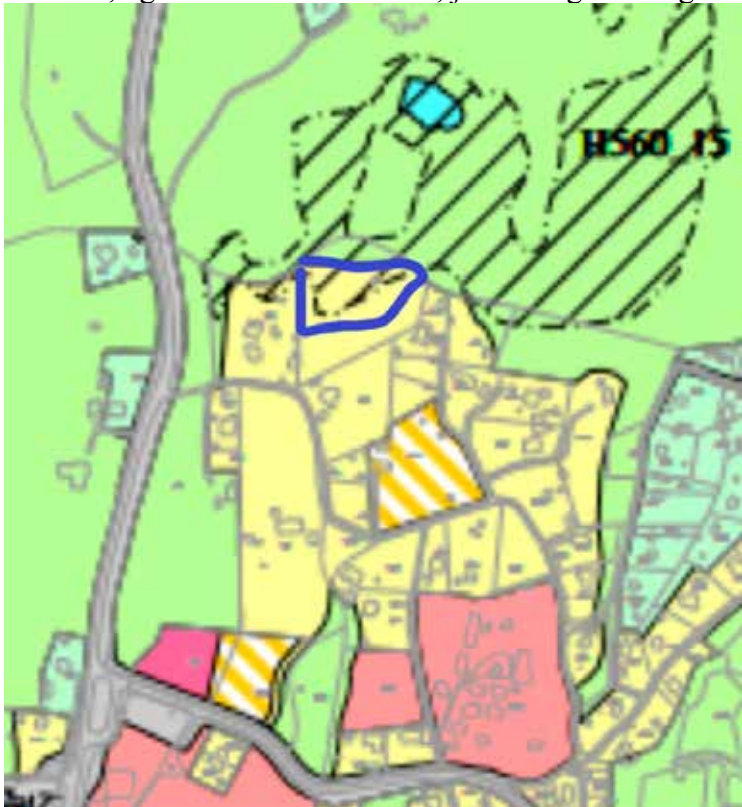
- Ursvikbukta småbåthavn bør utgå av plankartet, og inngå i område regulert til grønnstruktur natur, som også bør utvides til å inkludere sjøområdene utenfor Hellviktangen. Småbåthavna bidrar til negativ påvirkning på det verdifulle naturmiljøet i bukta i form av inngrep, forurensning og forstyrrelse av fuglelivet, og de relativt få båtene som ligger her bør være mulig å plassere et annet sted (for eksempel som en utvidelse av nærliggende Oksval båthavn). Fjerning av småbåthavna vil gjøre det lettere å restaurere gruntvannsområdene her, blant annet som ålegraseng. Forslag til utvidelse av areal regulert til natur er markert med blått i kartet under.

- Rett sør for Fjellveien, mellom Bekkeveien og Folkets hus på Fjellstrand, er det et lite sumpskogsområde som henger sammen med bekken fra Persilengtjern i sør, markert med blått i kartet under. Dette området er i forslag til arealplan bare delvis regulert til grønnstruktur. Den nordlige delen av denne sumpskogen er foreslått regulert til eksisterende boligbebyggelse i ny kommuneplan, slik den også ble i foregående kommuneplan! BirdLife Nesodden har kartlagt hele området i år, og funnet at det har naturkvaliteter. Slike våtmarksområder har også betydelig verdi i klimatilpasnings- og karbonlagrings-sammenheng, og må selvfølgelig reguleres til et formål som forebygger inngrep. Vi sender gjerne over rapport for området når den foreligger.

- «Nåværende boligbebyggelse ved Blylaget for deler av eiendom 13/22 foreslås endret til grønnstruktur natur eller lignende. Dette omfatter de delene av eiendommen som er kartlagt som verdifull naturtype-lokalitet, og buffersonen til denne, jf. kartavgrensning under.

Vi støtter opprettelse av nye hensynssoner (H570) og utvidelse av eksisterende hensynssoner med bestemmelser for å ivareta naturtypelokalitetene. En svært alvorlig mangel er imidlertid at det ikke er etablert hensynssoner rundt naturtypelokalitetene i Nesoddmarka, samt for Lilleruddammen ved Fagerstrand og de mange naturtypene på land omkring denne. For sikker ivaretagelse av naturverdiene er det bedre om arealene med store verneverdier reguleres til grønnstruktur natur enn om det etableres hensynssoner. Det er behov for at slik sikring av hensynssoner også omfatter en tilstrekkelig buffersoner inntil disse, siden lokalitetene i mange tilfeller vil bli sterkt forringet ved inngrep i kantsonene. Det er ikke tilstrekkelig at det står at det skal tas hensyn ved tiltak inntil disse. Arealene må også avgrenses. Dette innebærer at hensynssonene i de fleste tilfeller bør utvides med 10–20 meter, noe som er viktigst der det ligger boligområder (som ønsker soltilgang) på øst- og nordsiden av naturtypelokalitetene. Vi vil i tillegg påpeke følgende mangler:

- Hele eiendommen Ekely i Bergerskogen bør være hensynssone dersom ikke vår anbefaling om å regulere den til grønnstruktur natur eller lignende følges. Naturtypekartlegginger utført av NINA viser at det er vesentlig større arealer her som har naturtypekvaliteter enn de arealene som er avgrenset som NiN-naturtyper i kommuneplankartet, inkludert arealer på eiendommen Skjønhaug. Også kartleggingen til NINA har vesentlige mangler, som skulle medført at naturtypelokalitetene her skulle hatt en større utstrekning. Hele Bergerskogen må ses som en økologisk sammenhengende enhet og ikke splittes opp med omfattende inngrep slik det her planlegges.
- Hensynssonene ved Granerudstøa/Svestad brygge må utvides vestover for også å inkludere Nesoddens viktigste kjente forekomst av den nær truede reptilarten slettsnok (jf. Artskart) og nærmiljøet til denne, dersom vår anbefaling om å regulere området til grønnstruktur natur eller lignende ikke følges.
- Vesentlig større arealer med den nasjonalt utvalgte naturtypen *åpen grunnlendt kalkmark* på Ildjernet bør være hensynssone. Her finnes naturverdier av nasjonal verdi som forekommer svært få andre steder i Norge, og er således av avgjørende viktighet å sikre. Det bør være mulig å skille ut større arealer enn sørvestspissen uten hytter som reguleres til grønnstruktur natur, og som et minimum den sørlige skrenten av øya og sjøområdene inntil, som er omtrentlig markert i kartet under.

Vi mener forslaget til omregulering fra LNF til LNF spredt næring nord for Gaupmyrdammen bryter med arealnøytralitetsprinsippet, siden det medfører inngrep i noenlunde intakt skognatur. For øvrig omfatter reguleringsarealet her et areal som er kartlagt som verdifull naturtypelokalitet i nord. Vi er også skeptiske til forslaget om at 178 bebygde eiendommer opp til 20 daa endres fra LNF til LNF spredt bebyggelse med tilhørende bestemmelser. Grunnen er at også dette trolig kan åpne opp for et uheldig utbyggingspress i områder som i dag er kun LNF, på bekostning av naturkvaliteter.

Det nye vantårnet på Svestad og infrastrukturen dit er ikke merket av på plankartet, noe vi anser som nødvendig når det først er under anleggelse.

Eksiterende kyststi og eventuelle nye planer for ny kyststi bør markeres i plankartet. Nye stitraseer bør ikke legges på steder som har naturkvaliteter, inkludert nær sårbare viltområder (for eksempel områder der det hekker rovfugl). BirdLife Oslo og Akershus ønsker å bistå i den sammenheng.

Kommentarer til konsekvensutredning

Arealnøytralitet inngår ikke i vurderingen. Areal ved Glenneveien/Jaer medfører nedbygging av natur.

Vennlig fuglehilsen

Håkan Billing
leder

Jan Olav Nybo (sign.)
naturvernkontakt

Bård Bredesen / BirdLife Nesodden
naturvernkontakt Nesodden